

IVANEČKE NOVINE

LIST GRADA IVANCA * GODINA III * BROJ 24 * PROSINAC 2010.

ISSN 1847-6201 ISSN 1847-621X

Mnoštvo medalja u Ivanec

(str.14.)

OKOLIŠ

Hrpe smeća u Cerju i Gačicama

(str. 8-9.)

SURADNJA

(str. 12.)

Litavska književnost

SKUP O M. MALEZU

Svestrani znanstvenik

(str. 13.)

ŠRD Ivanec

Godišnji izlov mlađi za bajere

(str. 14.)

Zbog uništavanja gradske imovine, Grad oštro protiv vandala (str. 8-9.)

Počinitelji otkriveni, Grad Ivanec traži nadoknadu štete ili prijavljuje

Grad Ivanec i Poslovna zona d.o.o. uspostavljaju partnerske odnose sa slovenskim Veleposlanstvom i Štajerskom gospodarskom komorom

U Ivanec uskoro stižu poduzetnici iz Štajerske

(str. 2-3.)

KAKO IZNAJMITI KLIJET?

(str. 4-5.)

Klijeti - velik razvojni potencijal

Blagoslovljen
Božić i sretnu
Novu 2011. godinu
svim građanima žele
članovi Gradskog vijeća
s gradonačelnikom i
predsjednikom Vijeća
te djelatnici gradskih
službi!

GOSPODARSTVO Grad Ivanec i Poslovna zona d.o.o. uspostavljaju partnerske odnose sa slovenskim Veleposlanstvom i Štajerskom gospodarskom komorom

Veleposlanstvo Republike Slovenije u Ivanec šalje poduzetnike iz Štajerske

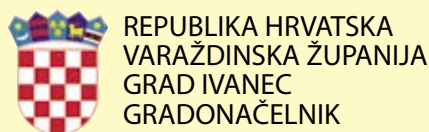
■ Tijekom višesatnog radnog sastanka i obilaska dviju ivanečkih gospodarskih zona, opunomoćeni ministar za ekonomske poslove mr. Bojan Škoda rekao je da je ugodno iznenađen kvalitetnom gradskom komunalnom infrastrukturom, a pogotovo opremljenošću Poslovne zone

Veleposlanstvo Republike Slovenije u Hrvatskoj i Štajerska gospodarska komora iz Maribora u Ivanec šalju skupinu potencijalnih poduzetnika iz Slovenije, kako bi s vodstvom Grada i tvrtke Poslovna zona d.o.o. razgovarali o mogućnostima ulaganja u jednoj od dviju ivanečkih gospodarskih zona. Usto, pozvali su slovenske tvrtke da posjete 2. ivanečki gospodarski sajam i da na njemu izlože svoj proizvodni i uslužni asortiman te najavili da će 3. sajam sigurno biti međunarodnog karaktera, jer će slovenskim firmama posebno preporučiti da izlažu u Ivancu. Također, Ivanci su pozvani u Maribor, kako bi ih slovenski domaćini upoznali s vlastitim iskustvima u opremanju tamošnje zone, u kojoj posluje 145 poduzetnika.

To je u četvrtak, 11. studenog, nakon višesatnog radnog sastanka u ivanečkoj Gradskoj vijećnici i obilaska Poslovne i Industrijske zone Ivanec, na čemu je posebno inzistirao, izjavio mr. Bojan Škoda, opunomoćeni ministar za ekonomske poslove pri slovenskom Veleposlanstvu u Hrvatskoj. Na poziv domaćina, on je u Ivanec doputovao s mr. Aleksandrom Podgornik, direktoricom Štajerske gospodarske komore i njenom savjetnicom Martom Kanič. Gostima iz Slovenije pridružila se i Ksenija Mikšaj, suradnica za međunarodnu gospodarsku suradnju pri Županijskoj gospodarskoj komori.

Gosti iz Slovenije ugodno su se iznenadili opremljenošću Poslovne zone Ivanec-istok

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
GRAD IVANEC
GRADONAČELNIK

Povjerenstvo za utvrđivanje prava na sufinanciranje stipendija poduzetnicima i obrtnicima

U cilju davanja potpore školovanju studenata i učenika, koje stipendiraju poduzetnici i obrtnici s područja grada Ivanca, radi postizanja bolje dostupnosti kadra skladno planiranim potrebama i strategijama poslovnih subjekata u dugom roku, Povjerenstvo za utvrđivanje prava na sufinanciranje stipendija poduzetnicima i obrtnicima (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) objavljuje,

JAVNI POZIV

za podnošenje zahtjeva za sufinanciranje stipendija koje dodjeljuju poduzetnici i obrtnici grada Ivanca

I. Predmet Javnog poziva je odobravanje sufinanciranja stipendija koje dodjeljuju poduzetnici i obrtnici s područja grada Ivanca, učenicima i studentima koji predstavljaju deficitarni kadar za poslovanje i djelatnost poduzetnika i obrtnika u gospodarskoj grani unutar koje djeluju.

II. Pravo na podnošenje zahtjeva po ovom Javnom pozivu imaju poduzetnici i obrtnici registrirani na području grada Ivanca, koji s učenicima i studentima imaju sklopljene Ugovore o stipendiji za tekuću školsku/akademsku godinu, iz kojih je vidljivo da su isti u radnom odnosu ili će po završetku školovanja stupiti u radni odnos s davateljem stipendije.

III. Sredstva namijenjena za sufinanciranje stipendija osigurana su Proračunom Grada Ivanca za 2010. godinu, te će se dodjeljivati ovisno o visini stipendija utvrđenih Ugovorom o stipendiji i broju zaprimljenih zahtjeva za sufinanciranje stipendija.

IV. Financijska pomoć u vidu sufinanciranja stipendija poduzetnicima i obrtnicima, koje su predmet ovog Javnog poziva, odobravaju se za školsku/akademsku godinu (2010./2011.).

V. Prednost kod odobravanja sufinanciranja stipendija ostvaruju tvrtke i obrtnici koji imaju donesene vlastite programe rada i politiku zapošljavanja za jedno određeno razdoblje.

VI. Odluku o sufinanciranju stipendija donosi Povjerenstvo na sjednici, na kojoj će raz-

matirati sve pristigle zahtjeve zaključno s datumom do kojeg je otvoren ovaj Javni poziv.

VII. Ovaj Javni poziv otvoren je do 15.12.2010. godine, do kojeg datuma će se zaprimati zahtjevi poduzetnika i obrtnika upućeni poštom ili osobno u pisarnicu Grada Ivanca.

VIII. Zahtjevu je potrebno priložiti Ugovore o stipendiji za svakog učenika ili studenta, kopiju programa rada i/ili politiku zapošljavanja ukoliko ih podnositelj zahtjeva posjeduje te dokaz o isplati stipendije prema dinamici isplate utvrđenoj Ugovorom o stipendiji.

Zahtjevi za sufinanciranje stipendija zaprimljeni nakon navedenog roka neće se razmatrati.

Sve dodatne informacije mogu se dobiti na info-telefon: 404-886.

KLASA: 604-01/10-01/67
URBROJ: 2186/12-03/21-10-2

Ivanec, 23. studeni 2010.

PREDsjednik POVJERENSTVA:
Milorad Batinić, dipl. ing.

U Poslovnoj zoni Ivanec-istok pola oko 50 posto ulagača počelo je ili je već dovršilo gradnju pogona

Mr. Škoda: Poslovna zona Ivanec odlično je opremljena

Naime, jasno je da nakon aktiviranja Poslovne zone Ivanec-istok (od trideset poduzetnika koji su kupili parcele u zoni, petnaest ih je započelo s gradnjom objekata ili su ih već dovršili) i započetih aktivnosti na formiranju nove Industrijske zone, Ivanec prerasta u najjače ulagačko središte zapadnoga dijela Varaždinske županije. Stoga su Slovenci pozvani u Ivanec kako bi im se predložile mogućnosti kupoprodaje poslovnog zemljišta, ulaganja i beneficija. S time su ih detaljno upoznali gradonačelnik Milorad Batinić i direktorica Poslovne zone d.o.o. Lana Labaš, a u radu skupa sudjelovali su i dogradonačelnici Branko Putarek i Jasenka Friščić, predsjednik Gradskog vijeća Čedomir Bračko, pročelnica za financije Maja Darabuš i voditeljica Ureda Grada Ljiljana Risek.

Dobra opremljenost osigurava Ivancu visoku startnu poziciju

- Slovenija je iznimno zainteresirana za ulaganja u Hrvatskoj. Svjedoči o tome i podatak da su Slovenci po broju investicija prvi u Hrvatskoj.

Ivanečka gospodarska „ofenziva“

Gosti iz Slovenije potvrdili su svoj ponovni dolazak u Ivanec početkom prosinca, na sastanak s predstavnicima stranih gospodarskih komora. O tome da su Grad Ivanec i Poslovna zona d.o.o. po pitanju privlačenja ulagača krenuli u snažnu gospodarsku „ofenzivu“, svjedoči i podatak da su još prije izvjesnog vremena stupili u kontakt s najvećim stranim gospodarskim komorama, čije su zemlje najveći hrvatski izvozni i vanjskotrgovinski partneri te s njihovim predstavnicima dogovorili dolazak u Ivanec.

Svoj interes za sudjelovanje na prosinačkom sastanku s komorama među prvima su potvrdili upravo Slovenci, s time da su oni inzistirali na prethodnom preliminarnom sastanku u Ivancu. Što se tiče spomenutog skupa, do trenutka sklapanja Ivanečkih novina dolazak su, uz Slovence, potvrdile i Talijanska i Mađarska gospodarska komora, predstavnici Hrvatske i Županijske gospodarske komore, a razgovara se i s predstavnicima Austrijske i Njemačke komore.

Sve to Grad Ivanec čini kako bi potencijalnim domaćim ulagačima osigurao što je moguće bolje startne pozicije za ulaganja i ujedno, kako bi stvorio uvjete za privlačenje stranih ulaganja.

Zadovoljni smo brojkama koje govore o tome da Slovenija u Hrvatsku ulaže 100 milijuna eura na mjesec – naglasio je mr. Škoda. Gosti iz dežele od svojih su domaćina zatražili cijeli niz informacija – o stopi nezaposlenosti u Ivancu, o broju aktivnih ulagača u Poslovnoj zoni, beneficijama, poreznim olakšicama, površini, namjeni i stupnju opremljenosti zona, o mogućnostima poduzetnič-

kog inkubatora, a svidio im se i način, jedinstven u Hrvatskoj, na koji je Ivanec gradio svoju Poslovnu zonu. U pratnji domaćina, gosti su potom obišli Poslovnu zonu Ivanec-istok i Industrijsku zonu.

Mr. Škoda rekao je da je iznenađenom vrlo urednom gradskom komunalnom infrastrukturom kao i opremljenošću zone Ivanec-istok i konstatao da sagrađen plinovod,

Mr. Bojan Škoda: Dobra opremljenost zone osigurava Ivancu odličnu startnu poziciju

vodovod, kanalizacija, nogostupi, DTK mreža i javna rasvjeta osigurava Ivancu visoku startnu poziciju u privlačenju stranih ulagača. Što se tiče Industrijske zone, u kojoj su zasad samo Ivkom i Wenker-Križanec, domaćini su ga informirali da su, ovisno o potrebama potencijalnih poduzetnika, spremni osigurati potrebno zemljište i u roku godinu dana komunalno ga opremiti i osposobiti za poduzetnička ulaganja.

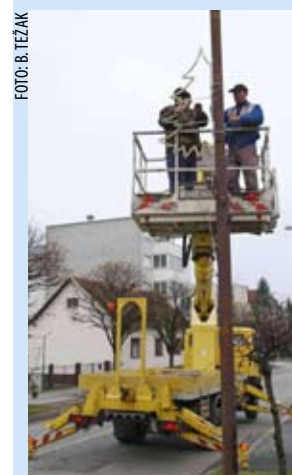
Razgovor u vijećnici o mogućnostima koje Grad nudi ulagačima trajao je više od dva sata

IZDVOJENO

Ivanec i prigradska naselja u blagdanskom ozračju

Radnici ivanečke tvrtke Elektro-Golub, što su potkraj studenoga počeli postavljati svjetleće ukrase na stupove javne rasvjete, podsjetili su građane da nam se bliže Božić i Nova godina. Blagdanski ugođaj u Ivancu i prigradskim naseljima i ove će godine, u večernjim satima, dočarati stilizirani svjetleći borići, ivančice, zvončići i drugi ukrasi što simboliziraju najljepše blagdane u godini.

Za ukrašavanje i ove će godine poslužiti očuvana dekoracija iz prethodnih godina. U proračunu je za postavljanje, ali i servisiranje te ponovno skidanje ukrasa osigurano 40.000 kuna. U tom trošku je i velika jelka koja tradicionalno krasi glavni ivanečki trg.(ljr)

Postavljanje ukrasa u ivanečkoj Nazorovoj ulici

Postavljeni su novi prometni znakovi

Radi povećanja sigurnosti na cestama našega kraja, komunalne službe Grada Ivanca dale su postaviti nove prometne znakove s oznakom STOP. Četiri kompleta znakova (stup i ploča) postavljeni su na području Lukavca, dva u Horvatskom te po jedan u Bitoševlju i Bedencu, a postavljena je i nova ploča s nazivom Vinogradske ulice. Nabavu prometnih znakova i ploča financirao je Grad Ivanec, a postavili su ih radnici Ivkoma. (ljr)

Niskoenergetske kuće

Niskoenergetske kuće temelj su primjene održive gradnje tijekom cijelog svog životnog vijeka, počevši od građevinskog materijala čija proizvodnja ne opterećuje okoliš, preko njihove energetske učinkovitosti i racionalnog trošenja energenata tijekom životnog vijeka, pa sve do racionalnog gospodarenja otpadom. Osim toga, niskoenergetske kuće, u čiju skupinu spadaju i pasivne kuće, pružaju visok stambeni komfor s ugodnom klimom tijekom cijele godine, bez standardnih sustava grijanja i hlađenja, uz vrlo niske troškove energenata.

Prema gruboj podjeli, po postignutim uštedama u niskoenergetskoj kući se za zagrijavanje koristi svega 40 kWh/m² godišnje, što je ekvivalent od 2.7 litara loživog ulja po m² godišnje. Korak dalje ide pasivna kuća, kojoj je ime dao njemački arhitekt Wolfgang Weiss, koja godišnje troši svega 15 kWh/m², što je ekvivalentno potrošnji od jedne litre loživog ulja po m² stambene površine godišnje, odakle joj i često korišteni naziv: **jednolitarska kuća**. Korak dalje je i **nulta kuća** koja samostalno dostiže punu energetska pokrivenost, a u nekim slučajevima može proizvoditi i viškove energije, te se u tom slučaju naziva **energanom**.

U Njemačkoj, prema dostupnim podacima, postoji preko 150.000 različitih pasivnih kuća, kako pojedinačnih domaćinstava i kuća u nizu ili manjih stambenih zgrada, što ne čudi zna li se da je u Njemačkoj realiziran sustav poticanja pasivne gradnje kako na nacionalnoj, tako i na lokalnoj razini, koji uključuje povoljne kredite i dodatne mjere poticanja.

U Austriji je na taj način dosad realizirano oko tisuću pasivnih kuća, a prva u Hrvatskoj je sagrađena u Breštovju kraj Zagreba. Ukupna cijena gradnje pokazala se 20% višom nego u slučaju klasične gradnje, a nakon isteka perioda amortizacije, postignute uštede trebale bi se pokazati iznimno velikima.

Na žalost, u sustavu poticaja stanogradnje u Hrvatskoj, osim klasičnih poreznih olakšica, za sada ne postoje direktni poticaji za izgradnju ovakvih niti sličnih objekata.

KAKO IZNAJMITI KLIJET? Grad Ivanec i Savjet gradonačelnika predstavili vodič Rent-a-kliet

1200 klijeti golem je razvojni potencijal ivanečkoga kraja

■ - *Koliko vas je, od prisutnih vinogradara, aktiviralo klijeti za prodaju vina ili najam soba za noćenje? – upitao je Batinić. Među više od stotinu nazočnih, u zraku je bila samo jedna ruka*

Nakon predstavljanja vodiča, udruge su priredile prigodno druženje uz mošt, slatke delicije, glazbu i specijalitete Industrije mesa

Udruge su prikazale potencijalnu gastronomsku ponudu ivanečkih klijeti

građana da saznaju više o tome kako da *rentaju* svoje klijeti i aktiviraju ih kao vinotočja ili za pružanje ugostiteljskih usluga

posjetiteljima i turistima. A da su ivanečke klijeti velik i trenutačno posve neiskorišten potencijal, pokazalo se kad je

Kušanje mošta i delicija

Nakon predstavljanja vodiča, posjetiteljima su lokalne udruge pripremile ugodno druženje. Zaslugom vodstava na čelu s predsjednicima Dragutinom Mesecom, Ivanom Lončarom i Miljenkom Grudičekom, Udruga vinara Peharček iz Ivanca i Skrajski pajaši iz Salinovca te Udruga vinogradara i vočara iz Radovana priredile su kušanje mošta uz domaći kruh i kosanu mast.

Članice ivanečke Maske i Margarete iz Margečana ispekle su slatke delicije i ponudile ih posjetiteljima, dok je Industrija mesa častila jeđerom i narešcima.

Tako su svi zajedno na djelu pokazali kakve sve gastronomske divote posjetitelji čekaju u ivanečkim klijetima. Atmosferu su uljepšali tamburaši Društva prijatelja glazbe i narodnih običaja Lompuš iz Radovana. (ljr)

Klijeti i kuće za odmor velik su razvojni potencijal cijelog ivanečkog kraja

neku od komercijalnih djelatnosti. U zraku se pojavila samo – jedna ruka.

- To nije dobro. Klijeti su velik razvojni potencijal i krajnje je vrijeme da se aktiviraju i počnu svojim vlasnicima donositi zaradu ili prodajom vina ili iznajmljivanjem kapaciteta za noćenje – naglasio je Batinić.

Vodič kroz nepregledne zakonske propise

Vodič je napisan tako da vinogradare lako razumljivim rječnikom vodi kroz desetak zakona i stotine zakonskih odredbi koje reguliraju hodo-

gram aktivnosti te ih ujedno informira o tome što sve trebaju učiniti da registriraju djelatnost i kategoriziraju objekte. Njegov je vrijednost i u tome što je primjenjiv za gotovo cijelu kontinentalnu Hrvatsku, pa je u tom smislu pionirski projekt takve vrste u našoj zemlji.

Vodič su predstavili članovi Savjeta gradonačelnika, koji su ga i napisali. Mario Ferić govorio je o izvorima financiranja i naglasio da će i Grad svaki dobar projekt pomoći tehnički i, koliko je moguće, financijski. Pravica Tatjana Friščić osvrnula se na pravnu regulativu,

Mario Ferić, član Savjeta gradonačelnika, uvodno je predstavio vodič Rent-a-kliet

snika kuća za odmor (klijeti) o namjeri sudjelovanja u projektu „Rent-a kliet“.

II. Ovim programom potiču se projekti i ideje koji se odnose na valorizaciju kuća za odmor (klijeti) privatnih vlasnika u turističke svrhe, kako bi se korištenjem autentičnih smještajnih kapaciteta, uz ponudu tradicionalnih jela i pića kreirao jedinstveni proizvod ivanečkog kraja i organizirala određena turistička ponuda.

III. Sudjelovanjem u projektu „Rent-a-kliet“ sudionicima će se osigurati administrativno-tehnička pomoć u postupku stavljanja predmetnih objekata u funkciju radi stvaranja ponude određenih smještajnih i ugostiteljskih sadržaja u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

IV. Nositelji projekta (Grad Ivanec, Turističko društvo grada Ivanca i Poslovna zona Ivanec d.o.o.) osigurat će sudionicima tehničku pomoć u razradi projektnih prijedloga i pomoć u apliciranju za

različite izvore financiranja te financijsku pomoć kroz poticajne mjere Grada Ivanca u projektu „Rent-a-kliet“.

V. Prijava zainteresiranosti se podnosi na obrascu koji je sastavni dio ovog Javnog poziva.

VI. Po prijavi zainteresiranosti Grad Ivanec oformit će bazu podataka sudionika na projektu „Rent-a-kliet“ prema kojima će se usmjeriti aktivnosti pružanja tehničke i financijske pomoći u svrhu realizacije programa.

VII. Javni poziv za prijavu radi formiranja baze podataka o zainteresiranim osobama za sudjelovanje u projektu „Rent-a-kliet“ vrijedi do 31. prosinca 2010.

VIII. Poziv za iskaz interesa i informiranje u projektu „Rent-a-kliet“ ostaje otvoren do kraja iduće godine.

Sve dodatne informacije mogu se dobiti na info-telefon: 404-886.

GRADONAČELNIK:
Milorad Batinić, dipl.ing.

Molitve na gradskim grobljima

■ **Vlč. Gložinić: Poginuli branitelji svojom su krvlju već stekli život vječni**

U nedjelju, 31. listopada, na svim gradskim grobljima, polaganjem cvijeta i molitvom roditelji i rodbina poginulih

FOTO: B. TEŽAK

Vlč. Gložinić: Kršćanstvo i vjera u Isusa Krista ne poznaju osvrtnje unatrag

branitelja, vodstvo Grada Ivanca na čelu s gradonačelnikom Miloradom Batinićem i predsjednikom Gradskoga vijeća Cedomirom Bračkom, gradski vijećnici, članovi braniteljskih udruga i predstavnici Udruge antifašističkih boraca grada Ivanca odali su počast svim mrtvima u povodu Dana Svih svetih.

Molitvu kod središnjeg križa na ivanečkom gradskom groblju vodio je ivanečki župnik vlč. Zoran Gložinić:

- Svaki put kad polažemo cvijeće na grobove naših dragih, pitamo se zašto to činimo.

branitelja sahranjenih na ivanečkom groblju.

Cvijeće je položeno i svi ječe su potom zapaljene i na spomen-kosturnicu poginulim antifašističkim borcima, kojima je, na poziv predsjednika Udruge antifašističkih boraca Dragutina Turčina, počast odana minutom šutnje.

Nakon toga, gradski vijećnici i predstavnici Grada uputili su se i na druga groblja te cvijeće položili na grobove poginulih branitelja u Margečanu, Radovanu i u Kamenici te na spomenik antifašističkim borcima u Radovanu. (ljr)

PARADOKS POLJOPRIVREDNIH POTICAJA

Utrošene milijarde, a poljoprivreda na izdisaju

Što ne valja u hrvatskoj poljoprivredi, koja bi „mogla hraniti pola Europe“?

U posljednjih deset godina Hrvatska je za poticanje poljoprivredne proizvodnje uložila ogromna sredstva, od kojih oko milijardu kuna u Varaždinsku županiju. Uspirkos tako izdašnim ulaganjima, hrvatska je poljoprivreda pred kolapsom. Na to su najrječitije upozorili seljački prosvjedi organizirani upravo zbog neisplate poticaja za protekle dvije godine, bez kojih, kako se pokazalo, seljaci ne mogu egzistirati. Tako je država, koja je i sama „na koljenima“, bila prisiljena dati još jednu „infuziju“ poljoprivredi u predinfarktnom stanju, no pitanje je koliko joj je time produžila život. Jer, u tako velikoj postojećoj ovisnosti hrvatske poljoprivrede od poticaja koji, očito je, presušuju, perspektiva se ne nazire, pa će država morati učiniti radikalnije rezove za njezino ozdravljenje. Što to dakle, ne valja u hrvatskoj poljoprivrednoj proizvodnji koja bi, po već otcranj frazi, „mogla hraniti pola Europe“?!

Problem je, ponajprije, u odnosu prema seljaku. Kad se gradiraju zanimanja po važnosti, npr. u javnom mnijenju Austrijanca, seljačko zanimanje je na visokom četvrtom mjestu. Pri-

rodna hrane slično se rangira i u drugim europskim zemljama, dok se u Hrvatskoj seljačko zanimanje uopće ne uvažava i tko zna na koje se mjesto svrstava u percepciji ljudi. Nadalje, poljoprivredna politika u Europi temelji se na dugotrajnosti, što znači da poljoprivrednik bar deset godina unaprijed zna što će se i u kojoj mjeri poticati u poljoprivrednoj proizvodnji te se prema tome može odlučiti što će proizvoditi. U Hrvatskoj se poljoprivredna politika poticaja u posljednjih deset godina mijenjala sedam ili osam puta, što se neminovno moralo negativno odraziti. U takvom okruženju nekonzistentne poljoprivredne politike poticalo se sve i svašta; poticaji su iz godine u godinu rasli, a poljoprivredna proizvodnja se smanjivala.

Iako je država tijekom prošlih 10 godina u Varaždinsku županiju plasirala blizu milijardu kuna poticaja, u isto je vrijeme broj krava pao za 11 tisuća, svinjogojstvo se također drastično smanjilo, kao i drugi vidovi poljoprivredne proizvodnje. Kontrole niti analize trošenja novca nije bilo, pa je došlo do paradoksalne situacije velikih ulaganja s jedne, i osiromašenja

Piše: dr. sc. Dragutin Vincek
Županijski pročelnik
za poljoprivredu

proizvodnje s druge strane. Za takvu je situaciju najodgovornija država, koja mora donijeti zakonske okvire na način da odredi što će poticati i u kom će smjeru razvijati poljoprivredu. Zašto nije bilo efekata od svih silnih poticaja?

Budući da smo imali bezbroj paleta poticaja, od jabuke, sljive do krave i zelja, ogromna suma novca se naprosto „rastočila“ na svašta: u poljoprivredi, a s time ne možemo biti konkurentni. U Varaždinskoj županiji treba poticati poljoprivredne grane u kojima smo jaki, kao što su zelje, cvijeće, stočarstvo, eventualno, trajni nasadi. Ne treba forsirati pšenicu i kukuruz. Poljoprivredni proizvođači, pa čak i u okviru poljoprivrednih udruženja, jako teško mogu plasirati svoje proizvode. Prošle se godine u Vidovcu dogodio žalostan slučaj preoravanja površina s nasadima zelja, koje proizvođači nisu mogli prodati. U svemu tome veliki je problem nekontroliran uvoz. Potrebno je kod uvoza više pažnje posvetiti fitosanitarnim uvjetima. Pretpostavlja se da je roba koju uvozimo zdrava, ali potrošači malo znaju kako je proizvedena i čime je tretirana.

HRANA Učenici OŠ u Radovanu u poučnom projektu Zdrava hrana

Repali o voću, smazali voćne salate

Zamamni mirisi širili su se u srijedu, 10. studenog, cijelom Osnovnom školom Metela Ožegovića u Radovanu. Mirisi svježe pečena kruha i voća miješali su se aromom cimeta i kompota od jabuka, a sve to najzanimljivije je bilo učenicima, koje su njihovi učitelji uključili u stvaralački projekt nazvan Zdrava hrana. Dok su uz pratnju na gitari vje-roučitelja Gorana Bunčića, neki od njih *repali* na temu voća i hrane i tako jezikom mladih svojim vršnjacima prenijeli „vitaminsku“ poruku za zdrav i dug život, njihovi kolege na školskim su radionicama na najrazličitije načine pretresali temu hrane.

Na povijesnim radionicama djeca su proučila načine pripreme hrane kroz povijest te ustanovila razlike u kuhinji visokog plemstva i običnog puka. Pouč-na je bila i geografska radionica, na kojoj su učenici proučavali specifičnosti kuhinje pojedinih zemalja. Na satovima njemačkoga jezika izrađivali su plakate na temu hrane i ispisali nazive namirnica i jela na stranom jeziku. O hrani se na satovima glazbenog i pjevalo, uz zveck, triangle i druge udaraljke.

- Najviše su uživali stariji učenici, koji su spremali kompot od jabuka i voćnu salatu, a neki su u školskoj kuhinji pekli domaće

Odmak od „krede i ploče“

kruh. Zahvaljujemo i Vindiji koja nam je darovala voćne jogurte i Srednjoj adventističkoj školi u Maruševcu, koja nam je donirala kruh s namazom od soje, ukrašen svježim povrćem. Nakon što su završila s radionicama, djeca su rezultate predstavila na završnici u školskom predvorju – kazala je ravnateljica Ana Koščak i dodala da učenici vole takvu dinamičnu i zanimljivu nastavu, koja oduda ne od svakidašnje. Poučno predavanje o hrani održala je i dr. Irena Stipešević Rakamarić iz županijskog Zavoda za javno zdravstvo.

A na kraju, sve pripremljene delicije „planule“ su pred navala učenika. Prvi su „stradali“ kompoti i voćne salate, a najslabije prođu imali su namazi od soje. Očito je da se, unatoč svojim visokim prehrambenim vrijednostima, još nije udomačila kao ravnopravna namirnica u kućanstvima. Za poučan „prehrambeni“ dan u školi zaslužna je voditeljica projekta prof. Snježana Mikulčić-Gigić. (ljr)

KULJEVČICA Nakon poplavlivanja u rujnu, Grad Ivanec zatražio hitnu intervenciju Hrvatskih voda

Očišćeni su riječni rukavci i vodotoci

Na inicijativu pojedinih mještana i Grada Ivanca, koji je o tom problemu održao i sastanak s predstavnicima Hrvatskih voda, varaždinski Hidroing je počeo čistiti korita starih riječnih rukavaca i vodotoka u okolici mosta preko Bednje u Kuljevčici. Budući da su, radi začepljenih propusta i kanala obraslih stablima, grmljem i drugim gustim raslinjem na tom mjestu ljetos nastale poplave, ivanečke gradske službe inzistirale su da se zapušteni vodotoci očiste i prodube.

U tom cilju u Gradskoj vijećnici sastanak s predstavnicima Hrvatskih voda i Hrvatskih cesta održali su gradonačelnik Milorad Batinić i pročelnik za komunalne poslove Stanko Rožman. Među ostalim, dogovoren je i nastavak radova na čišćenju korita Bistrice od mosta na ivanečkoj obilaznici u pravcu pogona u industrijskoj zoni, odnosno, u njenu nizvodnu toku prema ušću u Bednju. (ljr)

Čišćenje kanala i korita vodotokova

Zbog začepljenih kanala i zaraslih propusta došlo je do poplave, pa je Grad Ivanec zatraživao hitnu intervenciju Hrvatskih voda

PROMET

Uspornici prometa u Kumičićevoj ulici

Na zahtjev Grada Ivanca, u Ulici Eugena Kumičića postavljeni su uspornici prometa. Uspornike, visoke četiri centimetara i široke 120 centimetara, na dva su mjesta podigli radnici PZC-a iz Varaždina. Njihovu gradnju iniciralo je Vijeće za komunalnu prevenciju radi povećanja sigurnosti kretanja učenika i pješaka.

Kao što je poznato, riječ je o vrlo prometnoj ulici koja prolazi pokraj Srednje škole i tržnice prema obilaznici, a kao prečicu koriste je i putnici od autobusnog kolodvora prema Domu zdravlja i gradskom centru. Zbog toga je ocijenjeno da u

Uspornici prometa u Ulici Eugena Kumičića

Kumičićevoj ulici promet treba usporiti postavljanjem „ležećih policajaca“ i time povećati sigurnost brojnih građana i učenika koji se njome kreću. U međuvremenu, uspornike je Ivkom na odgovarajući način i označio. (ljr)

RADOVAN

Čak 220 m nogostupa

Nakon što su tijekom ljeta položene cijevi uz jarak pokraj županijske ceste u Radovanu, radnici PZC-a iz Varaždina sagradili su novi nogostup. Radove je financirao ŽUC, a sagrađeno je oko 220 metara nogostupa. Njime je ulaz u Radovan dobio urbaniji izgled, a važnije je što je uvelike povećana sigurnost djece i odraslih pješaka u prometu. (ljr)

Krštenje mošta nezaobilazni je dio martinjskih proslava

OBIČAJI Društvo prijatelja Maska i Udruga Peharček krstili mošt

U ime Bakusa i posebnog duha...

Društvo prijatelja narodnih običaja Maska i ivanečka Udruga vinara i vinogradara Peharček ceremoniju krštenja mošta uoči Martinja priredili su u Ribičkom domu. Mošt je kršten po starim regulama koje su, kao i svake godine, nasimjale okupljeno mnoštvo raspoloženih članova dviju udruga.

- Krstim te u ime Bakusa, Martina i posebnog duha od šteroga moštka kuha – svečano je izjavio „bišкуп“ Krešimir

Frišić te tako Moštaka (Drageca Petrinjaka) pretvorio u vino. Dakako, obijesni Moštak, prethodno je spremno obećao da će se odreći prijašnjeg teljevanja s vodom i sličnih drugih jezivih i nepriličnih stvari. U krštenju problematičnog Moštaka pomogli su i „ministranti“ Tomislav Petrinjak i Sten Barbir. Uz glazbu domaćih muzikaša, fešta je nastavljena pjesmom i tradicionalnim martinjskim jelovnikom. (ljr)

Mošt je krstio vlč. Marijan Piskač iz Zagreba

MARTINJE U SALINOVCU

Došiel je, došiel sveti Martin...

Ovogodišnje Martinje bilo je veselo i u Salinovcu, gdje su se na ceremoniji krštenja mošta, priređenoj u staroj školi, okupili članovi Udruge vinogradara Skrajski pajdaši i KUD-a Salinovec. U veselejoj atmosferi, po posebnim regulama, mošt je krstio vlč. Marijan Piskač, župnik u za-

grebačkom Resniku, rodom iz Gačica. Nakon krštenja, šezdesetak okupljenih članova društvenje je nastavilo uz glazbu tamburaša i pjesmu, a dobroj atmosferi je, dakako, pridoni-jelo mlado vino i puna „alfa“ srnećeg gulaša. Pa, živjeli, dragi Salinovčani!

MALI OGLASI

Tražim suradnike za honoraran ili stalan posao. Nude se brzi gotovinski krediti za sve zaposlene i umirovljenike: gotovinski, adaptacijski, hipotekarni, zatvaranje postojećih te rješiva crna lista. Krediti bez jamaca na mirovine od 1.500 i plaće od 1.600 kuna. Do 160.000 kuna bez hroka. Upitati na tel. 098-927-1459 i 091-227-1459, Magdica.

VANDALIZAM Zbog učestalog uništavanja javne gradske imovine u posljednje vrijeme, Grad Ivanec najavio rat vandalima

Počinitelji otkriveni, Grad traži nadoknadu štete

■ *Ako roditelji maloljetnih počinitelja odbiju platiti štetu, Grad Ivanec podnijet će kaznene prijave*

Gradane Ivanca u velikoj su mjeri ogorčili i revoltirali učestali slučajevi uništavanja javne gradske imovine zabilježeni u prošlim mjesec dana. U vandalskom izivljavanju najprije je stradalo javno dječje igralište što ga je Grad prije nekoliko godina uređio i opremio na prostoru između Osnovne škole i vrtića. Igralište je toliko uništeno da će se drvena kućica s toboganom, postavljena za igru i zabavu djece, vjerojatno morati srušiti.

Počinitelji su je, među ostalim, pokušali i prevrnuti, jer je posve naharena, neupotrebljiva za igru i opasna. O tome koliko je daleko sezala objest mladih razbijača, pokazuje i podatak da su stepenice s čavlima iščupali i razbacali ih. Razbili su i okvir ulaza u kućicu, a gredu smo uočili nekoliko metara dalje, u travi. Potrgane su daske na

Klupa u gradskom parku iščupana je s betonskim temeljima

ogradi, razbijeno je sjedalo na klackalici, iz potrganih greda vire čavli. Kako bi spriječili da netko ne strada, radnici komu-

nalca označili su je trakom.

Samo nekoliko dana kasnije – nov slučaj u gradskom parku. Preneraženi građani s nevje-

Koševi za smeće su demolirani

ricom su promatrali prizore devastiranih klupa s kojih su razbijači divljački iščupali letve i razbacali ih po cijelom parku.

Od nekih klupa ostali su samo metalni „kosturi“. Daske na ostalim klupama, koje nisu mogli iščupati, razbili su nogama.

- Dio klupa iz zemlje je iščupan s armiranobetonskim temeljima i prevrnut. Uništeno je ukupno sedam klupa i tri metalna koša za smeće. Koševi su posve demolirani. Na lice mjesta pozvali smo policiju – izjavio je komunalni redar Anđelko Posinjak. Grad Ivanec najavio je rat vandalima i zatražio intenzivnu akciju policije.

Počinitelji su ubrzo pronađeni, riječ je o šestorici maloljetnika.

- Policija nas je izvjestila o identitetu počinitelja. S njima je u međuvremenu policija razgovarala u nazočnosti roditelja, a o svemu je obaviješten i Centar za socijalnu skrb. Budući da je riječ o maloljetnicima, u gradske prostore na razgovor ćemo pozvati njihove roditelje i tra-

Letve sa strane su razbijene i pobacane, a cijela kućica je naharena, jer su je razbijači pokušali prevrnuti

Uništeno je sedam klupa, od nekih su ostali samo metalni „kosturi“

žiti nadoknadu štete za uništenu javnu imovinu. Ako odbiju, Grad Ivanec podnijet će kaznene prijave, jer riječ je o djelima uništavanja javne imovine, koja se smatraju kaznenim djelom – izjavila je dogradonačelnica Jasenka Friščić.

Takav postupak u skladu je i sa zahtjevima građana, koji učestalo traže da se huliganima i razbijačima ne gleda kroz prste, već da ih sudovi primjereno kazne. Hoće li visoke novčane odštete, koje će po džepu udariti roditelje, mladim razbijačima biti dovoljna kazna i upozorenje da im na početku životna puta ovakva avantura nije bila potrebna?

Stepenice su iščupane, okvir ulaza razbijeni, vire čavli

DRSKOST Odložene su hrpe smeća u Gačicama i Cerju, Grad zatražio intervenciju inspekcije

Počiniteljima prijete kazne od 200.000 do čak 300.000 kuna!

■ *Smeće ostavlja trag; u slučaju Cerja, on vodi do ugostitelja u vidovečkoj općini*

Dok se ivanečko gradsko središte sukobljava s problemom devastiranja javne imovine, mještane pojedinih naselja u zadnje vrijeme ogorčuje drskost građana, koji se svog građevinskog i drugog otpada rješavaju tako da ga krišom, u noćnim satima, istovare na privatnim površinama. Takav smo slučaj zabilježili u Gačicama, gdje su nemarni počinitelji hrpu stiropora i kartonske ambalaže te nešto drvenog i plastičnog otpada, odložili na privatno zemljište pokraj sportskog igrališta.

Samo nekoliko dana kasnije, nov slučaj nemarnosti i neodgovornosti gradskim komunalnim službama prijavili su građani Cerja Tužnog. Zaboljelo ih je to što je (ne)poznati počinitelj odložio velik kamion različitog otpada na privatnu parcelu pokraj jedne klijeti. U hrpi je teski-

Gradske službe znaju do kojeg objekta vodi trag ovog otpada, odložena u Cerju Tužnom

Bezobrazluk: svoj otpad netko je istovario pokraj sportskog igrališta u Gačicama

građevinski otpad, ugostiteljska oprema, ploče za separee i drugi ostaci koji upućuju na to da je neki ugostitelj restaurirao svoj objekt. No.

- U otpadu sam naišao na više pisanih dokumenata koji vrlo jasno upućuju na počinite-

lja ili barem, na vlasnika otpada – rekao je komunalni redar Anđelko Posinjak. Kako smeće ostavlja tragove, ustanovilo se da ovoga puta njegov trag vodi do jednog privatnog ugostiteljskog objekta na području susjedne vidovečke općine.

- Budući da takvi slučajevi nisu u nadležnosti komunalnog redarstva, prijavu i skupljeni dokazni materijal uputili smo inspekciji zaštite okoliša, koja će dalje voditi postupak u skladu sa Zakonom o otpadu. Za ovakvo kršenje zakona propisane su vrlo visoke novčane kazne, od 200.000 do 300.000 kuna! Posebno ćemo inzistirati na tome da nas inspekcija povratno informira o provedenom postupku, uključujući i slučaj u Gačicama, jer očito je da samo novčane kazne mogu spriječiti da se ovakvi slučajevi učestalo ne ponavljaju – izjavio je pročelnik Upravnog odjela za urbanizam i komunalne poslove Stanko Rožman. (lir)

Tko je čisti gorski potok pretvorio u smetlište? Gume, lonci, namještaj, boce...

IVANČICA Članovi Planinarskog kluba čistili gorske potoke na Ivančici od otpada

Krupni otpad onečistio skrivene kaskade Mrzljaka

Dvije prepune traktorske prikolice automobilskih olupina, ostataka odbačenih motokultivatora i bicikala, kanti, limenki, lonaca i raznog drugog krupnog otpada iz Mrzljaka na Ivančici, jednog od najživopisnijih gorskih potoka, izvukli su članovi Ekološke sekcije Planinarskog kluba Ivanec. Akciju su organizirali kako bi od otpada očistili korito Mrzljaka od pilane prema Žganom vinu, koji vodi uz popularni planinarski put do vrha planine.

- Zgrozili smo se kad smo vidjeli što su sve nemarni građani „pospremili“ u potok! Očito je da im sve moguće ekološke poruke što ih već godinama upućuju svi koji vole Ivančicu, ne znače ništa. No,

Planinari su iz Mrzljaka izvukli neočekivano velike količine smeća

najneugodnije iznenađenje doživjeli smo na najljepšem dijelu Mrzljaka, gdje se potok po kaskadama spušta uskim i nepristupačnim klancem. Upravo u taj biser prirode odloženo je nekoliko olupina osobnih vozila, peći, guma – razoča-

Spomenik ljudskoj neodgovornosti

rano su ispricali planinari s predsjednikom Tomislavom Friščićem i najavili novu akciju, u kojoj će otpad izvući pomoću vitla i druge neophodne opreme. Ivanečki planinari su oduvijek bili ekološka savjest Ivančice, a ovakvim akcijama pokazuju javnosti kako se planina djelom brani. (nn)

HUMANOST Obilježen Dan dobrovoljnih davatelja krvi ivanečkoga područja

Zlatni znak humanosti Kušenu, Severu i Sambaru

■ **Veliki srebrni znak za 55 davanja dobila je Štefaniya Mudri**

- Beskrajna je humanost dobrovoljnih davatelja koji svojom krvlju spašavaju živote bližnjih. Uz simbolična priznanja Hrvatskog i ivanečkog Gradskog društva Crvenoga križa, jedino što im možemo reći jest veliko i iskreno hvala u ime svih onih kojima su pomogli u presudnim trenucima.

To je zajednička poruka što su je svim davateljima ivanečkoga kraja, u povodu obilježavanja Dana dobrovoljnih darivatelja, na prigodnoj svečanosti održanoj u petak, 22. listopada u Hotelu Orion na Horvatskom, uputile ravnateljica županijskoga Crvenoga križa Nada Liber, predsjednica ivanečkog Crvenog križa Rahela Blažević i predstavnici gradskih i općinskih vodstava Ivanca, Lepoglave, Klenovnika i Donje Voće.

Davateljima s jubilarnim brojem darovanih doza krvi uručena su priznanja. Zlatni znak Hrvatskog Crvenog križa, kao zahvala za stotinu darovanih doza krvi za humanitarne potrebe, primili su Ivica Kušen, Stjepan Sever i Stjepan Sambar, dok je 75 darovanih doza nagrađen i Andrija Lukavečki.

Nagradene su i žene. Za 35

FOTO: ARHIV CK

Dobrovoljni davatelji sa zlatnim znakom u društvu vodstva gradskog i županijskog Crvenog križa

darovanih doza krvi mali srebrni znak priznanja dodijeljen je Rozaliji Hudoletnjak, Jadranki Ljubić, Ankici Stanić, Barici Fijačko i Katici Horvat. Veliki srebrni znak za 55 davanja do-

bila je Štefaniya Mudri.

Još 22 muškarca nagrađena su malim srebrnim znakom za 50 puta darovanu krv. Srebrne znakove dobili su Franjo Banek, Zvonimir Brezovec, Josip Geci,

Drazen Geček, Anton Kušen, Stjepan Ljubić, Tihomir Uršulin, Vlado Čiček, Slavko Mosteć, Viktor Hrgar, Josip Punčec, Miljenko Brežni, Božo Čepelja, Ivan Kolenko, Andrija Sertić,

Skupljeno je novih 99 krvnih doza

Krv za humanitarne potrebe dalo 99 Ivančana

Odličan odaziv akciji dobrovoljnog davanja krvi u studenome je zabilježilo ivanečko Gradsko društvo Crvenoga križa, a varaždinski transfuziozi imali su pune ruke posla kako bi životnu tekućinu prikupili od više od stotinu pristiglih građana Ivanca i okolice. Skupljeno je 99 krvnih doza, a rekorderi akcije bilo su Veljko Belčić iz Horvatskog, sa 108 davanja, i Ivica Kušen iz Ivanca, koji je krv dao 101. put. (ljr)

Dragutin Štefićar, Boris Brusar, Ivan Golik, Andrija Hojsak, Branko Putar, Makso Majer i Branko Sanković.

Ivanečki Crveni križ je na adrese 242 davatelja s jubilarnim brojem darovanih krvnih doza uputio prigodnu čestitku, dok će 276 davatelja dobiti posebna priznanja i zahvalnice Gradskog društva. (ljr)

Piše: dr. stomat. Dragica Putarek

na ravnotežu crijevne mikroflore.

Mnoge in vitro i in vivo studije u zadnjih 20 godina pokazale su da probiotici antagonistički djeluju na potencijalno patogene i patogene mikroorganizme. Kada govorimo o probioticima, u pravilu se radi o bakterijama mliječno kiselog vrenja. One razlažu šećer iz mliječnih proizvoda (laktozu), a nusproizvod takve konverzije je mliječna kiselina koja smanjuje pH. Nizak pH postupno usporava rast potencijalno patogenih i patogenih bakterija. Dokazano je, također, da probiotici povećavaju razinu ukupnih IgA i IgG antitijela u serumu.

Danas u upotrebi dominiraju rodovi Lactobacillus i Bifidobacter. Za kliničku primjenu koriste se fermentirani proizvodi s visokim brojem živih organizama i suhi gotovi proizvodi (kapsule, tablete) koji sadrže visok broj hladno sušenih mikroorganizama, koji su u inaktivnom stanju, a oživljavaju u vodenom okolišu probavnog sustava.

Pojedine su stomatološke discipline, poput oralne medicine i parodontologije, pokazale velik interes u pro-

učavanju djelovanja probiotika na područje usne šupljine. Budući da je usna šupljina početni dio probavnog sustava, krenulo se od pretpostavke da bi probiotici mogli biti jednako uspješni u liječenju nekih oralnih bolesti kao što su to u terapiji pojedinih crijevnih bolesti. No, iako se u mnogim istraživanjima u posljednjih pet godina ističe moguća preventivna i terapijska uloga primjene probiotika u sprječavanju i ublažavanju tegoba kandidijaze i patodontnih bolesti, znanstvena potvrda na ovom polju još je vrlo ograničena, a rezultati mikrobioloških studija oprečni.

„Prehladio sam se, imam temperaturu, grebe me grlo, kašljem, imam gripu“ - riječi su koje svakodnevno čujemo ili izgovaramo tijekom zimskih mjeseci.

Akutne bolesti dišnog sustava u to doba su najčešći razlog posjeta liječniku svih dobnih skupina. Uzrokovane su uglavnom virusima (više od 200 različitih vrsta). U odraslih će se bolest javiti 2-4 puta, a u djece 4-8 puta tijekom godine. Bolesti mogu biti vrlo blage (hunjavica, prehlada) do ozbiljne i po život opasne (upale pluća i gripa), osobito u osoba treće životne dobi, odnosno kroničnih bolesnika.

PRO VITAE Odobrene novčane pomoći oboljelima od celijakije, hendikepiranima, za invalidska kolica

Humanitarna fundacija Pro vitae pomaže potrebitima

■ **J. Frišić: Građani svoje novčane priloge mogu uplatiti na žiro-račun Pro vitae, a mogu postati i službeni članovi podupiratelji, s obveznom uplatom od najmanje 50 kuna na godinu**

U srijedu, 24. studenog, Upravno vijeće Fundacije Pro vitae (Za život) sastalo se na svojoj prvoj radnoj sjednici i odmah odobrilo prve novčane pomoći potrebitima. A to znači da će poneki brižni roditelji teško bolesne djece, djece s posebnim potrebama i mališana rođenih s psihomotornom retardacijom, koji su fundaciji poslali molbe za pomoć, oisad moći živjeti barem s jednom brigom manjena leđima.

Nakon što je nedavno upisana u Zakladni registar i Registar fundacija Republike Hrvatske, čime su ispunjeni i formalni uvjeti za početak njena rada, Upravno vijeće je odmah razmotrilo sve zahtjeve što su u međuvremenu pristigli. Pritom se ustanovilo da su sve među njima molbe za pomoć bolesnoj djeci. Ovisno o težini i hitnosti, nekoj djeci priskočilo se u pomoć odmah, a nekima će se odobriti naknadno, nakon što se obave dodatni razgovori s roditeljima.

Upravno vijeće odobrilo je roditeljima bolesne djece prve novčane pomoći

Među ostalim, fundacija je odlučila pokriti troškove školske kuhinje za troje polaznika Centra Tomislav Špoljar u Varaždinu te dio troškova specijalne hrane za dijete koje boluje od celijakije. Financirat će i dio

troškova invalidskih kolica za dijete s teškom psihomotor- nom retardacijom, najavila je i pomoć u pokrivanju troškova odlaska jednog mališana na operaciju, a kad ponestane novca za kuću što se u Prigor-

cu gradi za potrebe preseljenja udomljenih štićenika, fundacija će „uskočiti“ koliko bude mogla.

Time se počela ostvarivati glavna svrha osnivanja fundacije, a to je pomoć ljudima koji se zbog bolesti ili neimaštine nadu na rubu očaja i materijalne egzistencije, a istodobno svoju nevolju ne žele javno isticati. Peteročlano Upravno vijeće zauzelo je stav da neće biti selektiranja zahtjeva. Svi zahtjevi bit će razmotreni i analizirani, a pošto je u sastavu Upravnog vijeća i liječnica, prethodno će se proučiti zdravstvena dokumentacija podnositelja zahtjeva i, bude li potrebno, zatražiti savjet liječnika-specijalista. Upravno vijeće neće odobravati novac za alternativne načine liječenja. (ljr)

Postanite podupiratelj Fundacije Pro vitae!

- Svi građani i tvrtke mogu uplatiti novčane donacije na žiro-račun Pro vitae otvoren u Vaba banci broj 2489004-1131204619. Svaki, pa i najmanji iznos, dobro-

došao je, a može se uplatiti i anonimno. Također, građani mogu postati i službeni članovi-podupiratelji. Za to moraju popuniti prijavitnicu, a u tom slučaju preuzimaju obvezu da fundaciji uplate najmanje 50 kuna na godinu. Ako tvrtka ili ustanova želi postati podupiratelj, njena je godišnja obveza uplate 5.000 kuna – poručila je upraviteljica fundacije Jasenka Frišić.

Premda je Fundacija Pro vitae tek počela djelovati, neki građani pristupnice su već potpisali, a idućih dana i svim tvrtkama i ustanovama bit će poslana pisma i leci s molbom da pomognu. Sve informacije o tome kako postati član-podupiratelj mogu se dobiti od upraviteljice J. Frišić, tel. 042/492-873 ili na e-mail: jasenka.frisic@iva-nec.hr (ljr)

IZ LIJEČNIČKE ORDINACIJE Stižu zimske prehlade

Akutne bolesti dišnih putova

Piše: dr. Franciska Lančić, specijalista školske medicine

Više čimbenika pogoduje razvoju bolesti. Nagle promjene klime s dnevnim oscilacijama temperature, manji broj sunčanih sati i dana. Prehrana u zimskim mjesecima sadrži nedovoljne količine svježeg voća i povrća. Boravak u zatvorenom, često zadimljenom i nedovoljno provjetranom prostoru olakšava prijenos uzročnika bolesti s osobe na osobu. Suh zrak sluznicu nosa čini osjetljivijom na infekciju. Sve zajedno doprinosi padu obrambenih sposobnosti organizma i omogućava virusu da nadvlada naše obrambene snage i izazove bolest.

Što možemo učiniti da spriječimo pojavu bolesti? svakodnevno konzumirati svježe voće i povrće; šetati 30 minuta svakodnevne po svježem zraku. Disati na nos, a ne na usta, kako bi se hladan zrak ugrijao prije nego dođe do pluća; izbjegavati boravak u zatvorenim, osobito, zadimljenim prostorima; zatvorene prostore višekratno tijekom dana provjetravati kako bismo smanjili količinu virusa u zraku; često prati ruke; kihati i kašljati u maramicu, a ako se slučajno kihne u ruku, obavezno oprati ruke prije diranja drugih predmeta ili rukovanja; ako bolujete od neke kronične bolesti, redovito uzimati

propisanu terapiju: aijepiti se protiv gripe - osobito ako ste starije životne dobi ili bolujete od kronične bolesti

Ako ste se razboljeli, liječenje je simptomatsko. Obične prehlade i blage upale gornjih dišnih putova (hunjavica, glavobolja, grlobolja, kašalj uz normalnu ili blago povišenu tjelesnu temperaturu) ne zahtijevaju odlazak liječniku. Samopomoć se sastoji od uzimanja toplih napitaka (čaj, pileća i povrtna juha), sirupa za kašalj, ispuhavanja nosa, ukapavanja kapi u nos, odmaranja. Antibiotici ne djeluju na viruse i ne primjenjuju se u liječenju nekomplikiranih upala

dišnog sustava. Ponekad, usprkos provedenom simptomatskom liječenju, simptomi se ne gube nego pogoršavaju (jači produktivni kašalj s obilnim iskašljajem, kratkoća daha i/ili otežano disanje uz loše osjećanje i ponovnu pojavu ili porast tjelesne temperature). Pogoršanje zahtjeva liječničku intervenciju i primjenu antibiotika. U slučaju teže kliničke slike, osobito u osoba oslabljene otpornosti i zbog neke druge kronične bolesti, potrebno je bolničko liječenje.

FOTO: B. TEŽAK

DJEČJA LITERATURA Predstavljene Kratke priče najboljeg dječjeg litavskog pisca Kestutisa Kasparavičiusa

Ivančani kroz prijevode M. Bračko upoznali litavsku književnost

■ *Gost se pokazao kao jednostavan, neposredan i duhovit sugovornik, pa se večer u knjižnici pretvorila u kulturni događaj par excellence u Mjesecu hrvatske knjige*

Ugodna je atmosfera u ponedjeljak, 15. studenoga, vladala u ivanečkoj Gradskoj knjižnici i čitaonici Gustav Krklec, na predstavljanju slikovnice Kratke priče poznatog litavskog spisatelja Kestutisa Kasparavičiusa. Brojni stovatelji lijepog štiva, ne samo iz Ivanca, već i iz šire okolice, te su večeri došli pozdraviti autora, koji je glavom i brkom, doputovao u Ivanec. Posjetitelji su toplo pozdravili i svoju sugradanku, prof. Mirjanu Bračko, koja je slikovnicu prevela s litavskoga jezika. Masovan odaziv pokazao je da još pamte autorovu odličnu knjigu Budalaste priče, koju je lani, također u Ivancu, sjajno predstavila prof. Bračko.

Kasparavičius: Ivančani su gostoljubivi i prijateljski

- U Hrvatskoj sam prvi put, vaša zemlja vrlo mi se sviđa, a u Ivancu se osjećam i više nego ugodno. Iznenađen sam u koliko su mjeri građani gostoljubivi i prijateljski raspoloženi – izjavio je u razgovoru s urednicom ivanečkih novina gost iz Litve.

Dodajmo još da su predstavljanje priče glazbom uljepšali učenici ivanečke Osnovne glazbene škole Benjamin Taourirt, Lana Srednoselec, Ozren i Fani Hodalj i Magdalena Banfić. (ljr)

A ona je, kao što mnogi znaju, profesorica ruskog i francuskog jezika, kozmopolitkinja i poliglota, koja je radila kao prevoditeljica u Rusiji i Turkmenistanu, a onda i kao lektorica hrvatskoga jezika u Kijevu, Lyonu i Vilniusu, gdje

je i naučila litavski. Za Litvu je vežu posebne uspomene i draga prijateljstva; za Litavsku enciklopediju piše članke o hrvatskim književnicima, član je tamošnjeg Društva književnih prevoditelja, a za svoje prijevode u Litvi je nagrađena naj-

FOTO: B. TEŽAK

Publika je sa simpatijom pratila autorove duhovite komentare i odličan prijevod prof. M. Bračko

višom prevoditeljskom Nagradom sv. Jeronima. I te večeri ona je prevodila s litavskog, pa su posjetitelji mogli uživati u izravnoj komunikaciji s gostujućim piscem, koji se pokazao kao neposredan, jednostavan i vrlo duhovit sugovornik.

Počnite pisati što prije i ne slušajte što vam govore učiteljice – u šali je poručio autor, aludirajući na vlastito iskustvo, kada mu je učiteljica savjetovala neka se – ostavi pisanja. O vrijednosti njegova stvaralaštva danas najviše govori to da su u posljednjih pet godina sve njegove knjige proglašene najboljima u Litvi u žanru dječje književnosti, a posebne nagrade dobiva i za čistoću jezika.

Zahvaljujući prijevodima prof. Bračko, u njegovim knjigama odsad mogu uživati i naša djeca, ali i odrasli. Kasparavičius je i cijenjeni slikar i ilustrator, a dosad je ilustrirao 50 knjiga. Pisac se prethodno sjajno družio s malisanima u ivanečkom Dječjem vrtiću, s kojima je crtao – žirafe. Jedan crtež, koji su djeca sama i obojila, zadržala su u vrtiću, a drugi, pod kojim je održana promocija, poklonili su knjižnici. Predstavljanju su nazočili i Krešimir i Saša Krnic iz zagrebačke Ibis grafike koja je tiskala knjigu, ravnateljica knjižnice Ana Vresk, a autorove duhovite priče čitali su Vesna Matišić, Suzana Divjak i prof. M. Bračko. (ljr)

EKO-ODGOJ Eko-skupina Dječjeg vrtića zasadila cvijeće pokraj obilaznice

Klinci u uspjeljoj eko-akciji

■ *Cvijeće i humus poklonili su Poljodom i Ivkom, a komunalac im je k tome darovao i lukovice cvijeća za cvjetnu gredicu u krugu ustanove*

- Makni smeće, stavi cvijeće! – glasi veselo geslo pod kojim je eko-skupina ivanečkog Dječjeg vrtića Ivančice na šetalištu pokraj obilaznice radila na praktičnom programu ekološkog odgoja djece. Klinci, puni elana, pod vodstvom teta Vesne Sever, Marine Lančić i Vesne Marković iz betonskih su žardinijera, u kojima su dotad rasli trava i korov, izbacili staru zemlju, nasipali svježe humus i zasadili mačuhice.

- Kad smo šetali, djeca su primijetila da u žardinijerama nema cvijeća. Nije nam se dopala pomisao da sve to samo pasivno promatramo i kritiziramo. Odlučili smo to promijeniti i ujedno, u praksi pokrenuti

ekološki odgoj učenika. Klinci su to prihvatili s oduševljenjem! – kazala je ravnateljica Suzana Divjak. Pomoć su im pružili Poljodom i Ivkom, poklonivši im mačuhice i humus.

- Iz Ivkoma smo dobili još i lukovice zumbula, tulipana i narcisa, koje su djeca zasadila u vrtićkom krugu. Puno nam je pomogla i hortikulturna inženjerka Mirjana Skroza, s kojom smo dogovorili uređenje nove cvjetne gredice u vrtiću u proljeće iduće godine. Djecu nije trebalo nagovarati! Čupali su staro cvijeće, sadili, zalijevali, vozili tačke s humusom. A rezultate njihova truda vidjet ćemo u proljeće – poručila je S. Divjak. (ljr)

ZNANOST U Ivancu je održan znanstveni skup u povodu 20. obljetnice smrti znanstvenika svjetskog glasa Mirka Maleza

I Mirko Malez zaslužan za objavu prvog genoma izumrlog neandertalca!

■ *Iz ostataka Malezova neandertalca u Vindiji izdvojena je razmjerno dobro sačuvana DNA, koja je znanstvenicima omogućila da fragmentarno rekonstruiraju genom fosilnog pračovjeka*

Sudionici Međunarodnog znanstvenog skupa Mirko Malez 1924.-1990-2010., koji je u Ivancu održan u subotu, 20. studenog, kao i cijela hrvatska javnost, s iznenađenjem su dočekali novosti s kojima ih je upoznao dr. Ivan Gušić, voditelj Zavoda za paleontologiju i geologiju kvartara u Zagrebu.

- Dok je Dragutin Gorjanović Kramberger svjetsku znanost zadužio obradom krapinskog pračovjeka, koji je živio prije 120.000 do 130.000 godina, i pokojnog akademika Mirka Maleza svjetska znanstvena zajednica u zadnje vrijeme često spominje. Naime, zahvaljujući njegovim istraživanjima vindjskog neandertalca, koji je puno mlađi, a živio je prije 35.000 godina, skupina međunarodnih znanstvenika došla je do fascinantnog otkrića. Ustanovila je da je u ostacima vindjskog pračovjeka razmjerno dobro sačuvana DNA, a to joj je omogućilo da dode do veličanstvenog otkrića prvog genoma izumrlog neandertalca! Njegovu strukturu znanstvenici su objavili u najuglednijem američkom znanstvenom časopisu Science.

- Međunarodna znanstvena skupina ustanovila je redosljed tri milijuna genoma DNA vindjskog pračovjeka! Premda je riječ o fragmentarnom, a ne i potpuno rekonstruiranom genomu, otkriveno je za znanstvenu zajednicu i više nego dragocjeno, jer riječ je o prvoj ikad otkrivenoj strukturi izumrlog hominida, koja će omogućiti dublji uvid u evoluciju neandertalca – naglasio je dr. Gušić.

Geolog, paleontolog, arheolog

- Iako je Malez dao i dragocjen doprinos arheologiji, on je, u prvom redu, bio geolog i paleontolog. U znanstvenim krugovima poznat je kao istraživač Veternice, Vindije i Šandalje, gdje je sa svojom ekipom desecima godina istraživao, snimao profile, analizirao uzorke, determinirao faunu i materijalne kulture. Malez je poznat i kao pionir speleoloarheologije – naglasio je dr. sc. I. Gušić. Na znanstvenom skupu govorilo je desetak akademika, istraživača, povjesničara i znanstvenika različitih profila iz zemlje i inozemstva. Kako bi što bolje upoznali širu javnost s Malezovim doprinosom znanosti i najavili održavanje skupa, organizatori su u ponedjeljak, 15. studenog, održali tiskovnu konferenciju u velikoj dvorani Županijske palače u Varaždinu. Tom su prilikom govorili dr. Eduard Vargović, upravitelj Zavoda za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, prof. Spomenka Težak, predsjednica Društva povjesničara Grada Varaždina i Varaždinske županije i gradonačelnik Ivanca M. Batinić. Press konferenciju vodila je Ljiljana Risek, voditeljica Ureda Grada Ivanca. Dragocjenu pomoć organizaciji skupa dala je Srednja škola Ivanec, uz svesrdno angažiranje ravnateljice, prof. Branke Pavić. (redakc.)

Edicija za povijest: Malez i 150. obljetnica HAZU

Nova saznanja o dragocjenom Malezovu doprinosu koji će omogućiti dalje revolucionarno

istraživanje evolucije neandertalca iznesena su na skupu, koji su u akademikovu rodnou Ivancu organizirali Zavod za znanstveni rad HAZU u Varaždinu, Grad Ivanec i Društvo povjesničara Varaždin-

ske županije. Na skupu je o doprinosu Maleza kao promicatelja geologije i paleontologije kvartara i autora opusa od 430 znanstvenih, stručnih i znanstveno-popularnih radova, govorio i akademik Željko Tomičić. U ime suorganizatora i građana Ivanca, znanstvenike je na početku skupa pozdravio gradonačelnik Milorad Batinić, izrazivši posebno zadovoljstvo što je u Ivanec došla i kći pokojnog akademika dr. sc. Vesna Malez, a pozdravio je i njegovu rodbinu, koja je također pratila skup.

- Ponosimo se činjenicom što će svi radovi sa znanstvenog skupa biti objavljeni u posebnom Zborniku radova, koji će biti izdan iduće godine, a bit će posvećen isključivo Malezu i jubilarnoj 150. obljetnici rada HAZU. To je edicija koja ostaje za povijest i zato, hvala Akademiji što će u tom posebnom izdanju prostor podijeliti upravo s Malezom – poručio je gradonačelnik. (ljr)

LIKOVNA KOLONIJA Slikari uljepšali dane šticienicima Caritasova doma sv. Ivana Krstitelja

Trideset slika uljepšava svakodnevicu starih i nemoćnih

■ *Kolonija je trajala tri dana, a u njenu radu sudjelovalo je dvanaest umjetnika*

- Ah, lijepo je kad si mlad! A nama, starima, ostaju samo lijepa sjećanja. Neka od njih još su i ljepša uz ove slike – sjetno su, ispod glasa, komentirale bake Marica Gotal i Terezija Kos iz Ivanca, Dragica Držaić iz Žarovnice i Marica Pavić iz Krapine, sa zanimanjem promatrajući dvanaest umjetnika koji su od u subotu, 20. studenog, na trodnevnoj likovnoj koloniji okupirali prizemlje ivanečkog Caritasova doma sv. Ivana Krstitelja.

- Uvijek nam je drago kad nam dode netko izvana, jer dani nam znaju biti jako dugi. Srećom, ravnatelj Tomica

Jalšovec nam svako malo dovede goste koji nam razbijaju dosadu. Dolaze nam djeca iz vrtića, učenici ivanečke škole i Odgojnog doma, muzikaši iz Kamenice i drugi - raspricale se bake, dok su kroz naočale pažljivo motrile slikarske motive.

A vrijeme šticienicima Caritasova doma cijeli su vikend kratili umjetnici pristigli sa svih strana – iz Graza, Zagreba, Siska, Pule, Sv. Marije i Varaždina.

- Dom je ureden prekrasno, a mirna atmosfera, ispunjena glazbom, djeluje vrlo inspirativno. Sa zadovoljstvom smo prihvatili po-

Bake su sa zanimanjem promatrale kako umjetnici stvaraju

ziv da u ovakvom ambijentu održimo likovnu koloniju i vjerujemo da će naše slike pridonijeti daljoj estetizaciji i humanizaciji ovog prostora – kazao je voditelj kolonije Dražen Pavlović.

- Umjetnici su nam poklonili tridesetak vrlo lijepih djela, izrađenih u različitim tehnikama. Slikama ćemo ukrasiti prostore u kojima stotinjak naših korisnika svakodnevno boravi. No, još važnije od toga jest da smo šticienicima u dom donijeli nov sadržaj i skratili im dokopnjen je jesenske dane – poručio je ravnatelj Tomislav Jalšovec. (ljr)

FOTO: B. TEŽAK

DJECA I PISCI Književni susret spisatelja Jadranka Bitenca s učenicima ivanečke škole

Novinarska grupa s piscem razgovarala za novi broj Kukuljice

Mnoštvom pitanja o njegovu stvaralaštvu i knjigama, od kojih su poneke uvrštene i u njihovu lektiru, obasuli su spisatelja Jadranka Bitenca učenici petih i šestih razreda ivanečke Osnovne škole Ivana Kukuljevića Sakcinskog. Susret s piscem organizirale su školska knjižničarka Draženka Frišić i nastavnice hrvatskoga jezika prof. Zdravka Frišić i Veronika Mendas.

Susret su vodile učenice Elena Cahun i Maja Marković, članice školske Knjižničarske grupe, a učenicima je pisac ponajviše pričao o dvije svoje knjige, Twist na bazenu i Lana, godina mačke. Nakon što im je na kraju susreta podijelio mnoštvo autograma, gosta su u svoje ruke „preuzeli“ članovi školske Novinarske grupe te ga prorošćali pitanjima u razgovoru za novi broj školskog lista Kukuljica. (ljr)

IZDVOJENO

ZBOR MLADIH

Gloria debitirala na festivalu sv. Cecilije

U Varaždinskoj je katedrali je, u povodu spomendana sv. Cecilije, zaštitnice pjevača, 14. i 21. studenog održan Festival zborova Varaždinske biskupije. Na festivalu je sudjelovalo 40 zborova. Iz našeg su se kraja manifestaciji odazvali Župni zbor Sv. Margareta iz Margečana i Zbor mladih Gloria iz Jerovca. Jerovečki zbor nastupio je u dinamičnoj i harmoničnoj izvedbi, uz instrumentalnu pratnju svojih članica Ele Canjuga na klavijaturama, Klare Canžar na flauti te Lore Canjuga, Karle Kruhoberec i Mirijane Lazar na gitarama.

Zbor je sastavljen od 30-ak djevojčica iz Jerovca i Bedenca, starih od devet do sedamnaest godina. Voditeljica je Dijana Canjuga, a zbor djeluje uz svesrdnu pomoć i podršku vlč. Dragutina Joča i roditelja članica zbora. Tijekom svoga jednogodišnjeg rada, zbor je postigao zavidnu razinu izvođenja programa te pobudio simpatije u mnogim susjednim župama, u kojima su zborajući već postali dragi i rado viđeni gosti. U tom duhu zbor se priprema i za božićno razdoblje, a posebno za gostovanja u St. Mihaelu u Austriji te Nardi u Mađarskoj.

Ovaj projekt još je jedan dobar primjer, koji pokazuje da se zajedništvom i aktivnošću mještana i cijele zajednice mogu postići lijepi rezultati i uspjesi. (M. Canjuga)

FOTO KUTAK Ivanec u zagrljaju studenačke duge (i u objektivu Branka Težaka).

PLES Plesni klub Ivančica na Prvenstvu Hrvatske u Splitu Marina Cujzek i Martina Osmanović brončane

Članice ivanečkog Plesnog kluba Ivančica Marina Cujzek i Martina Osmanović postigle su sjajan uspjeh na 2. prvenstvu RH u cheerleadingu i cheer-danceu, održanom u Splitu. U jakoj konkurenciji više od 200 natjecatelja iz plesnih klubova iz Zadra, Splita, Zagreba, Osijeka, Velike Gorice i drugih gradova, djevojke su u kategoriji senior double dance osvojile brončane medalje.

Odlične su bile i Matea Osmanović i Anja Šoštar koje su u junior double danceu bile četvrte, dok su Pavla Antekolović

i Lana Anđel natjecanje završile na šestom mjestu. Osam članica Plesnog kluba natjecalo se u kategoriji junior cheerdance (već spomenutim djevojkama pridružile su se i Janja Rajh, Iva Canjuga i Lea Canjuga) i osvojile solidno osmo mjesto. Državno natjecanje djevojkama je bila odlična priprema za Europsko prvenstvo u Berlinu. Uz roditelje i znanke, Plesnom klubu su sudjelovanje na prvenstvu Hrvatske pomogli su i Grad Ivanec, AP Varaždin i knjižara Mimi.(nn)

**Rasplesana
ivanečka mladost**

FOTO: ARHIV PK IVANČICA

**Građani, vaši raznosiči
Ivanečkih novina poručuju vam:**

Mali napor – velika pomoć!

Svaki mjesec donosimo vam Ivanečke novine snalazeći se na stotinu načina i pazeći:

da vam novine vjetar ne odnese da vam ih kiša (snijeg) ne namoče i unište da nas vaš pas ne ugrize!...

... i na još mnoge druge stvari koje nam se na terenu mogu dogoditi. Stoga vas molimo za malu pomoć, koja će nama, raznosičima novina, biti od velike pomoći.

Postavite cijevi i odrezanu plastičnu bocu od soka na ogradu (stup), tamo gdje inače ostavljate svoju kantu za smeće. Plastična boca zaštitit će novine od kiše, snijega i vlage, a vi ćete ih moći uzeti suhi i neoštećeni i tako nesmetano uživati čitajući vaš lokalni list.

U ime svih dostavljača, Zdravko Sraga

Planinari u Gorskom kotaru

Planinarski klub Ivanec krajem listopada organizirao je društveni izlet u Gorski kotar. Na put je krenulo 28 planinara. Nakon dolaska u općinu Fužine, oni su krenuli u dvije grupe na obližnje goranske vrhove. Fizički spremnija grupa popela se najprije do planinarskog skloništa Bitorajka na nadmorskoj visini od

1300 metara, a zatim se uputila na vrh Burnog Bitoraja, nadmorske visine 1385 metara.

S vrha planinari su se spustili do prijevoja Javorije, makadamskom cestom i stazom do izvora Plavušice i onda krenuli na vrh Viševice (1428). S vrha je uslijedilo je spuštanje do planinarske kuće Vaga-

bund. Zahtjevan pohod od šest sati uspješno je svladalo šesnaest planinara, među njima i dvije žene. Druga grupa s dvanaest planinara izvršila je uspon od planinarske kuće Vagabund na Zagradski vrh (1187) te se potom zadržala u druženju s grupom od pedesetak planinara iz Istre. (nn)

FOTO: N. NOVAK

Poštovani čitatelji,
odsad na stranicama Ivanečkih novina možete objaviti i vaše male oglase. Prodajete li kuću, vinograd, oranicu ili livadu, ili možda domaće životinje, vino ili štogod drugo, na raspolaganju vam je mali oglas za samo **30 kuna**.

Budući da se Ivanečke novine plasiraju u svako kućanstvo

na području grada Ivanca u nakladi od **4600 primjeraka**, vaš će oglas moći pročitati svi zainteresirani. Javite se na tel. 404-870. U Ivanečkim novinama svoje EP-tekstove i marketinške oglase mogu objaviti i sve zainteresirane tvrtke, obrtnici i drugi poduzetnici. Sve informacije o cjeniku i uvjetima objavljivanja na gornjem broju telefona.

**IVANEČKE
NOVINE**

ISSN 1847-6201
ISSN 1847-621X

Izdavač novina: Grad Ivanec,
Trg hrvatskih ivanovaca 9b, tel.
404-870 (042)

Uređivački odbor: Milorad Batinić, Jasenka Friščić, Branko Putarek, Čedomir Bračko, Marina Držaić, Stanko Rožman, Maja Darabuš

Fotografije: Branko Težak, arhivi suradnika

Glavna urednica: Ljiljana Risek
Tisak: Stega tisak Zagreb, d.o.o.
www.ivanec.hr